

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ewa Stefańska

w sprawie z wniosku prokuratora X. Y.

z dnia 2 marca 2025 r. o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności przez SSN Pawła Wojciechowskiego, w sprawie o sygn. akt II ZIZ 12/24

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2025 r.

na posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o zbadanie spełnienia wymogów niezawisłości i bezstronności

postanowił:

1. wniosek odrzucić, albowiem nie zawiera on wymaganych ustawą elementów konstrukcyjnych i zarazem konstytutywnych wniosku, co powoduje konieczność jego odrzucenia, bez wzywania strony do usunięcia braków;

2. z uwagi na treść wniosku potraktować go jako wniosek o wyłączenie SSN Pawła Wojciechowskiego od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygnaturze II ZIZ 12/24 i zarejestrować go w repertorium II ZO;

3. odpis zarządzenia doręczyć: SSN Pawłowi Wojciechowskiemu, prok. X. Y. oraz dołączyć do akt II ZIZ 12/24;

4. określić sprawę w repertorium I ZB jako zakończoną w inny sposób.

UZASADNIENIE

Wniosek należało odrzucić jako niespełniający warunków określonych w u.SN. Niedopuszczalne jest ustalanie lub ocena przez Sąd Najwyższy lub inny organ władzy zgodności z prawem powołania sędziego, lub wynikającego z tego powołania uprawnienia do wykonywania zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości (por. art. 29 § 3 u.SN). Zgodnie zaś z art. 29 § 5 u.SN, dopuszczalne jest badanie spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego lub sędziego delegowanego do pełnienia czynności sędziowskich w Sądzie Najwyższym, wymogów niezawisłości i bezstronności z uwzględnieniem okoliczności towarzyszących jego powołaniu i jego postępowania po powołaniu, na wniosek uprawnionego, o którym mowa w art. 29 § 7 u.SN, jeżeli w okolicznościach danej sprawy może to doprowadzić do naruszenia standardu niezawisłości lub bezstronności, mającego wpływ na wynik sprawy z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Wniosek o zbadanie wymogów niezawisłości i bezstronności sędziego Sądu Najwyższego powinien czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a ponadto zawierać żądanie stwierdzenia, że w danej sprawie zachodzą przesłanki określone w art. 29 § 5 u.SN oraz przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie wraz z dowodami na ich poparcie (art. 29 § 9 u.SN). Zgodnie z art. 29 § 10 u.SN, wniosek niespełniający tych wymagań podlega odrzuceniu bez wezwania do usunięcia braków formalnych. Odrzuceniu podlega również wniosek złożony po upływie terminu albo z innych przyczyn niedopuszczalny. Poza sporem jest, że we wniosku, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, konieczne jest kumulatywne przytoczenie i wykazanie dwóch rodzajów okoliczności świadczących o braku niezawisłości i bezstronności sędziego, tj. a) okoliczności towarzyszących jego powołaniu oraz b) jego postępowania po powołaniu. Z woli ustawodawcy wniosek, o którym mowa w art. 29 § 5 u.SN, ma zatem zmierzać do stwierdzenia niespełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów (naruszenia standardu) niezawisłości i bezstronności w konkretnej sprawie. Nie będzie wystarczające przytoczenie okoliczności towarzyszących powołaniu danego sędziego Sądu Najwyższego (w tym ewentualnych wadliwości procedury nominacyjnej) i jego postępowania po powołaniu, które mogą wywoływać uzasadnione wątpliwości co do spełnienia przezeń wymagań niezawisłości i bezstronności, ale konieczne jest także wskazanie okoliczności

świadczących o tym, że „ów deficyt” może oddziaływać na wynik konkretnej sprawy, z uwzględnieniem okoliczności dotyczących uprawnionego oraz charakteru sprawy. Za okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego na tle art. 29 § 5 u.SN nie mogą być uznane okoliczności o charakterze generalnym, odwołujące się do systemowych rozwiązań procesu powoływania sędziów (a zatem w istocie okoliczności dotyczące sposobu ich powołania), ale wyłącznie indywidualne okoliczności powołania, dotyczące konkretnego sędziego objętego wnioskiem o przeprowadzenie tzw. testu niezawisłości i bezstronności. Zatem kwestionowanie niezawisłości lub bezstronności sędziego Sądu Najwyższego nie może opierać się jedynie np. na stwierdzeniu, że sędzia został powołany na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw. Powoływanie tej okoliczności we wniosku będzie stanowić naruszenie normy z art. 29 § 4 ustawy o Sądzie Najwyższym, który stanowi, iż okoliczności towarzyszące powołaniu sędziego Sądu Najwyższego nie mogą stanowić wyłącznej podstawy do podważenia orzeczenia wydanego z udziałem tego sędziego lub kwestionowania jego niezawisłości i bezstronności. Konieczne jest zatem powołanie jeszcze innych, dodatkowych okoliczności i to na podmiocie składającym wniosek o stwierdzenie braku standardów niezawisłości i bezstronności ciąży obowiązek wykazania, że istnieją uzasadnione wątpliwości co wskazanych przymiotów. Oczywiście okoliczności te nie mogą mieć charakteru abstrakcyjnego lub ograniczać się wyłącznie do subiektywnego przeświadczenia podmiotu składającego wniosek, że istnieją powody świadczące o braku niezawisłości i bezstronności sędziego. Niedopuszczalne jest również wyprowadzanie wniosków, które byłyby sprzeczne z zasadami logicznego myślenia oraz doświadczeniem życiowym. Konieczne jest zatem wskazanie takich twierdzeń i dowodów, z których można realnie i obiektywnie wyprowadzić zastrzeżenia które zawsze muszą dotyczyć jednak osądzenia konkretnej sprawy i które rozważane z punktu widzenia prawa oraz wiążących sędziego zasad etyki, mogą wywoływać w odbiorze zewnętrznym wątpliwość co do jego bezstronności. W złożonym wniosku powyższe okoliczności nie zostały wykazane.

[M. T.]

[r.g.]